

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน มีหน้าที่เป็นตัวแทนในการแสดงออกของผู้สื่อซึ่งหมายถึงผู้พูด ผู้เขียน หรือผู้ส่งสัญญาณ อีกทั้งเป็นการชี้แนะผู้รับซึ่งหมายถึงผู้ฟัง ผู้อ่านหรือผู้รับสารให้มีความรู้เกี่ยวกับตัวผู้สื่อพร้อมกันไปด้วย ภาษาที่ใช้สื่อความหมายของอาศัยตัวกลางที่เป็น "สัญญาณ" "รูป" หรือลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น การสื่อด้วยการพูดอาศัยสัญญาณเสียงเป็นตัวกลาง การสื่อด้วยการเขียนอาศัยรูปอักษรเป็นตัวกลางแตกต่างกันออกไป

วรรณกรรมเป็นงานศิลปะที่ผู้เขียนใช้ภาษาที่ค่อนข้างยากคือรูปตัวอักษรสื่อความหมาย แสดงความนึกคิดและอารมณ์ ทั้งนี้ผู้ส่งสารคือผู้เขียนจึงต้องพยายามเลือกใช้ภาษาอย่างพิถีพิถันและละเอียดลออที่สุดเพื่อผู้รับสารคือผู้อ่านจะได้รับความรู้สึกนึกคิด อารมณ์อันเป็นสิ่งละเอียดอ่อนที่เข้าใจได้ยาก สามารถตีความและเข้าใจได้ถูกต้อง ได้รับความรู้และความรู้สึกนั้นได้

ทั้งนี้กล่าวแล้วว่า "ภาษา" เป็นสิ่งสำคัญต่องานวรรณกรรม ทั้งนี้ผู้ปฏิบัติงานวรรณกรรมจึงต้องพิถีพิถันและเอาใจใส่ต่อการเลือกสรรคำมาเป็นเครื่องมือช่วยเป็นสื่อกลางให้ตนเองกับผู้อ่าน

คอกไม้สคนับเป็นนักเขียนสมัครคนหนึ่งที่ยังปฏิบัติงานเขียนโดยระมัดระวังในเรื่อง "ภาษา" อยู่มาก จนได้รับการยกย่องว่า เป็นนักเขียนที่ใช้ภาษาอย่างประณีตบรรจง เป็นผู้พิถีพิถันในเรื่องการใช้ภาษาไทย ดังมีผู้กล่าวถึงท่านในเรื่องนี้ไว้มากมาย อาทิเช่น

สุวัจน์ วรรคิลา กล่าวไว้ว่า "คอกไม้สคทำงานในลักษณะ แต่ง หนังสือ คือใช้คำประณีต ไม่ใช่สักแต่ว่าเขียน น่าจะเรียกว่าเป็นนักประพันธ์ที่ แต่ง หนังสือได้"

งคงาม มีคุณค่า ขวนให้หน้าทะเลนุณอม"¹

ขวัญดี รักพงษ์ กล่าวว่า "ดิฉันมีความเห็นว่า คอกไม้สด นั้นเป็นผู้ใช้ภาษาไทยได้งดงามที่สุด" และยังคงกล่าวอีกว่าวรรณกรรมของคอกไม้สดเป็นวรรณกรรมชั้นเยี่ยม "ไม่เหมือนใครและยากที่ใครจะเลียนแบบ"²

รัฐจวน อินทรกำแหง กล่าวว่า "สำนวนภาษานั้นไม่ว่าบทพรรณนา บรรยาย หรือสนทนาก็เหมาะเจาะ งคงามได้จังหวะจะโคน ให้อารมณ์ ให้ความคิด ให้ความรู้ลึกยากที่จะหาใครเหมือน ไม่มีใครเหมือนได้"³ และยังคงกล่าวอีกว่าให้นำเอาวรรณกรรมของคอกไม้สดมาเป็นตัวอย่างการใช้ภาษาที่สมบูรณ์หมดจดทุกคำ

ป. วัชรารักษ์ กล่าวว่า

อันอักษรศิลป์จากปลายปากกาเรื่องรองโสภิตค้ายห่วงห่านองไม่ซ้ำแบบใคร เชอแสดงออกซึ่ง "คุณภาพ" ยิ่งกว่า "ปริมาณ" ยลิตเรื่อง "นี้แหละโลก" และ "ยุติ" กระทั่ง "บุษบาบรรณ" ย่อมเป็นสื่อประเมินคุณค่าในตัวของมันเอง ห่วงห่านองแต่ง "คอกไม้สด" โคยิดถือขนบธรรมเนียมและประเพณี วัฒนธรรม อักษรศิลป์ บทเจรจา ตลอดจนพรรณนา ส่วนวนโวหารระหว่างบรรทัดสะท้อนใหญ่อ่านมองเห็นภาพอันบรรเจิด⁴

ชูวงศ์ ฉายะจินดา นักประพันธ์รุ่นน้องของคอกไม้สด กล่าวว่า "ดิฉันชอบอ่าน "คอกไม้สด" มากที่เคียวคะ ดิฉันชอบส่วนวนโวหารทุกเรื่องของ "คอกไม้สด" ตลอดจนเค้าโครงเรื่อง ดิฉันอ่านเล่มหนึ่งหลายสิบครั้ง เกือบจะเข้ากระดูกที่ว่าได้"⁵

¹"วันรำลึกเกียรติคุณ คอกไม้สด", โลกหนังสือ 2 (พฤษภาคม 2522), หน้า 8.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 10.

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

⁴ป. วัชรารักษ์, ประวัตินักประพันธ์ พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพทยา, 2526), หน้า 134.

⁵ชูวงศ์ ฉายะจินดา, ประวัตินักประพันธ์ พิมพ์ครั้งที่ 3, หน้า 134.

ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ กล่าวไว้ในการวิจารณ์เรื่อง "ผู้ดี" ว่า "หนังสือของนักประพันธ์ผู้นี้มักจะได้รับคำยกย่องว่าเป็นวรรณกรรมที่มีความประณีต ประณีตทั้งสำนวนภาษา การดำเนินเรื่องและกลวิธีอื่น ๆ และมีผู้ทำนายว่าจะมีอายุ ยืนนานเป็นวรรณคดีของไทยประเภทร้อยแก้วในกาลต่อไป"⁶

จากหนังสือประวัตินักเขียนไทย กล่าวว่า

ผลงานเขียนของ "คอกไม้สด" ได้รับยกย่องว่าเป็นวรรณกรรมสำคัญทั้งทางด้าน ควบภาษาและเนื้อความ ผลงานแต่ละเรื่องจะแทรกหลักพระธรรมคำสั่งสอนทาง พระพุทธศาสนาเป็นเครื่องเตือนใจและช่วยยกระดับความนึกคิดของผู้อ่าน ปัจจุบัน การศึกษาหลายแห่งที่ศึกษาวิชาวรรณกรรมปัจจุบันได้คัดเลือกผลงานเขียนของ คอกไม้สดประกอบการศึกษาค้นคว้า⁷

โดยเหตุที่มีผู้กล่าวถึงความงามในวรรณกรรมของคอกไม้สด โดยเฉพาะ อย่างยิ่งทางด้านสำนวนภาษาว่า เป็นภาษาที่จัดว่าประณีต สมบูรณ์ และงดงามที่สุด และเนื่องจากไม่มีผู้ใดได้ศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาของคอกไม้สดอย่างละเอียด ทำให้ผู้วิจัยสนใจและต้องการจะศึกษาอย่างละเอียดว่าเป็นจริงดังที่กล่าวหรือไม่

จุดมุ่งหมายในการวิจัย

เพื่อศึกษาลักษณะเด่นของการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมของคอกไม้สด

สมมติฐานในการวิจัย

คอกไม้สดเป็นนักเขียนที่สามารถใช้ภาษาได้อย่างประณีตบรรจง

⁶ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, แนะแนวทางการศึกษาวิชาวรรณคดี (กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตการพิมพ์, 2518), หน้า 33.

⁷กรมศิลปากร, ประวัตินักเขียนไทย (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ การศาสนา, 2520), หน้า 72.

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษางานเขียนของคอกไม้สดทั้งหมด ผลงานของคอกไม้สดเท่าที่ปรากฏนั้นมีนวนิยาย 12 เรื่องและรวมเรื่องสั้น 20 เรื่อง (ข้อมูลค้นล่ากับการเขียนและปี พ.ศ. ได้จาก Wibha Senanan, *The Genesis of the Novel in Thailand, 1975*)

นวนิยาย	ศัตรูของเจ้าหล่อน	นิจ	2472
	ความผิดครั้งแรก		2473
	กรรมเก่า		2475
	สามชาย		2476
	หนึ่งในร้อย		2477
	อุบัติเหตุ		2477
	ชัยชนะของหลวงนฤบาล		2478
	ผู้ดี		2480
	นั้นวัน		?
	ปีแห่งโลก		2483
	วรรณกรรมชิ้นสุดท้าย		2492 (แต่งไม่จบ)

- เรื่องสั้น
- ทุกสิ้น ประกอบด้วยเรื่องสั้น 14 เรื่อง คือ
 - Romance ซ่อนเรื่องจริง
 - เนื้อคู่
 - เรื่องนิค ๆ หนอย ๆ
 - นิทานคำพากย์
 - เรื่องยิงสัตว์
 - แอนนากับพระเจ้ากรุงสยาม
 - ศิลปะคืออะไร
 - นางในรูป
 - อีรวนางสิงห์

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- การอ่าน (จากเรื่อง Mein Kampf ของ Adolf Hitler)
- 4 ชั่วโมงในรถไฟ
- หมองูตายเพราะงู... หมอพัน...
- พลเมืองคี
- คนใจบุญ

บุษบาบรรณประกอบด้วยเรื่องสั้น 6 เรื่อง คือ

- พฤติการณ์ของผู้รักความโสศ
- เมื่อกลับจากคูเรื่องวอลแทร์
- บุพเพสันนิวาส
- ไฟ
- ดวงจักษุของท่านผู้พิพากษา
- 1/500

นวนิยายเรื่อง "นี่แหละโลก" ได้มีผู้แปลเป็นภาษาญี่ปุ่นและส่งเข้าประกวด นวนิยายระหว่างชาติที่ญี่ปุ่นได้รับรางวัล เรื่อง "พลเมืองคี" ได้รับการแปลเป็น ภาษาอังกฤษและพิมพ์ในหนังสือ "SPAN" ซึ่ง The Canberra Fellowship Australian Writers ของออสเตรเลียเสียชีวิตขึ้น⁸

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้เห็นลักษณะเด่นของการใช้ภาษาอย่างประณีตบรรจงของคอกไม้สด
2. เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการทราบกลวิธีในการใช้ภาษาของคอกไม้สด
3. เป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจได้ศึกษาการใช้ภาษาของนักเขียนอื่นต่อไป

⁸ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, การอภิปรายเรื่อง "นวนิยายของคอกไม้สด" (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526), หน้า 3-4.

วิธีการดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

1. สํารวจบทความ หนังสือ งานวิจัยที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานที่ศึกษา
2. เก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลจากงานเขียนของคอกไม้สดทั้งหมด ทั้งนวนิยายและรวมเรื่องสั้นจำนวน 32 เรื่อง
3. วิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย